

Biblioteca Provincial

PALMA

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 84

SETMANARI MALLORQUÍ
Inca, 30 de Agost 1924

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

A UN JOVE

DE L'AMOR DE LA JOVENTUT

No vull parlar al teu sentiment, sinó al teu enteniment, oh jove!

Si no et sobreposes als nervis, no arribaràs a veure la veritat; tot l'ambient que t'envolta, allò que t'entra pels ulls i per les orelles, allò que et fa frisar els nervis, allò que et fa bategar el cor, tot labora en contra de la veritat.

Els poetes t'han cantat amor que no és amor.

Les noveles t'han pintat un amor que no és amor.

El món parla i exalta un amor que no és amor.

I ha de costar de debó sostraure't a totes aquestes influències, emperò així convè si vols formar-te idea d'aquell amor que portat a l'altar va creixent i purificant-se fins a la mort.

Aquell instint natural i indeterminat, que forma com el primer esglaó d'aquell amor, no és amor, no té cap de les característiques espirituals de l'amor; les bèsties també el senten, les bèsties no estimen.

Aquest estat indeterminat poc a poc es va concretant, i el jove acaba per sentir una certa atracció vers una persona.

En aquesta elecció de persona poden intervenir factors diversos, segons el temperament i la mentalitat del jove.

Si la elecció és feta per la concupiscència en resulta, lo que se'n diu un enamorament. Els enamorats es pensen que s'estimen, i no és veritat.

Bé prou ho demostra lo trencadisses que solen ésser les seves relacions.

Els nervis, la fantasia, l'instint natural posen una apariència d'amor allí ont, en realitat, l'amor no hi és encara.

Si la elecció és feta per la cobdicia, resulta una relació d'interés.

Si la elecció és feta per l'enteniment, pesant i mesurant les circumstàncies i les qualitats de la persona elgida i les probabilitats d'una mútua adaptació en la vida matrimonial, llavors en la elecció hi comença ja a haver-hi alguna cosa de la substancialitat de l'amor, que és la convicció de la bondat de la persona elegida. No podrà faltar en aquest cas l'enamorament, que no serà solament un afecte derivat de la concupiscència, sinó, més aviat, una penetració de dues ànimes que es consideraven destinades providencialment a seguir la mateixa òrbita.

El pacte sagrat davant de l'altar donarà força i estabilitat a aquell plansò d'amor, ensems que el fecundarà amb la gràcia sobrenatural que acompanya el sagrament.

JAUME RAVENTÓS.

Un cep produeix tres espècies de reïm: al del pler, la de l'embriagués i la de l'arrepentiment. — *Anacarsis*.

L'ATZAVARA I LA FLOR

La flor diu a l'atzavara:

—Tu, qui ets?
no m'agraden ni ta cara
ni tos fets.

Del jardí jo só la reina,
tu el tirà;
si no tens aquí altra feina,
fes-te enllà.—

L'atzavara se retira
de prop seu,
i a la flor, trémola d'ira,
diu:—Adéu.—

L'atzavara estava entre ella
i el camí,
respectable sentinella
del jardí.

Vils ramades hi entraren,
pobra flor!
i amb sos peus ail profanaren
son front d'or.

A l'anar se'n ja sa vida,
fa un sospir:
—Ja que moro, penedida
vull morir.

No seguïu, flors, mon exemple,
que és ben dur;
l'atzavara, de mon temple
fou lo mur.

La innocència, flors i nines,
és l'edem;
sia el clos barder o espines,
no el trenquem.

JACINT VERDAGUER.

Assaborint música bona

Foren per noltros hores deliciossíssimes les que mos va oferir un dia d'aquets el nostre bon amic l'ilustre compositor D. Antoni Torrandell, en nostre propi domicili.

No feiem contes sentir-lo enguany, per lo breu de la seva estancia entre nosaltres. I vat aquí que sobtadament rebem la seva visita i mos regala una audició musical que feu fruir algunes hores llargues la nostra ànima de bon de veres.

Aquesta audició musical tenia per principal objecte l'intentar veure si amb un o dos elements segurs a cada corda es poria destriar quelcom de la grandiosa *Missa de Requiem*, a quatre veus, no del tot enllestida encara, del nostre ilustre paisà; obra que, relativament, fa molt poc temps que ha comensada i que ocupa actualment la seva major atenció i que, de continuar-la amb la briositat que ha desplegada ha de constituir, an el nostre modest pareixer, una de les seves més sòlides i prestigioses.

Això que de totduna pareixia difícil, donada l'enorme dificultat de dita *Missa*, se conseguí algun tant, en gracia a la pericia de alguns joves músics de segona del nostre Regiment, los quals, un a cada veu i dirigits pel competent mestre Director de L'Harpa d'Inca l'amic Sr. Albertí i acompanyats en l'Harmonium pel mateix autor Sr. Torrandell, anaven repetint, sense cansar-se, les belles pàgines del Introit i Kyries de la *Missa* de que mos ocupam.

No tenim prou espai per ocuparnos-ne degudament. Sols n'hem volgut donar la noticia perque ens plau recullir les impressions afalagadores dels qui assaboriren també amb noltros quelcom d'ella, quant no siga més que per demostrar al nostre ilustre paisà que en la seva ciutat ni ha encara qui's complauen en escoltar les produccions del seu geni musical maxímadament creador i original; i més nos plaurà porer donar prontament an els nostros lectors la nova del complet acabament de dita obra mestre.

L'Introit i els Kyries son, enmitg de la novetat d'estil propi del autor, d'una relligiositat molt notable.

El seu acompanyament es de lo més lligat, expressiu, delicat i relligiós que hem vist mai, amb la particularitat de que es decanta sempre de les veus, oferint amb aquestes un conjunt de lo més difícil al mateix temps que acabat i armònic.

Mercés mil al benvolgut mestre per haver-mos recreat amb aquesta «soirée» agradabilíssima.

Pero encara mos esperaven emocions noves. I les reberem quant conseguíem

del Sr. Torrandell que nos deixas sentir en el piano alguna peça seva o dels clàssics.

No tocà molt el concertista eminent, perquè l'instrument no's trobava del tot preparat per sofrir un perllongat concert. Però així mateix nos deleitarem amb el seu *Pas doble*, composició molt hermosa i atreient i sobre tot amb la Balada en Sol menor del immortal Chopin que, malgrat la deficiència del piano, l'interpretà amb una precisió i netedat sorprendents.

Llavors celebrarem una vegada més l'execució admirable del concertista que, en el rodar dels anys, no pert cap qualitat de vertader virtuós del piano i que, per al contrari, a la fama que poseeix d'un dels més maravellosos pianistes que avui conté París—com no fa molt de temps deia un crític musical dalt «L'Homme Libre»—ha lograt unir-hi la no menys justa i veritable de compositor relevant, ja que aquesta es avui l'apreciació unànime dels qui el coneixen: En Torrandell concertista se dona la mà amb En Torrandell compositor.

J. A. PRE.

Inca 27-VIII-1924.

Garbes i Gavelles

L'any Sant

El Sant Pare Pius XI, que providencialment governa l'Església Catòlica amb tant d'encert i gloriosíssimament, ha proclamat l'Any Sant des del gran pòrtic del primer temple de la Cristiandat i en les històriques basíliques de Santa Maria la Major i Sant Joan de Letran. La Butlla Pontifícia raona sobiranament els motius d'aquesta solemnia proclamació i els fins altíssims que el Papa es proposa, els quals són: la pau del món, la unió de tots els cristians i la reivindicació dels Llocs Sants. Pius XI desitja que els que puguin visitin a Roma durant aquest sant lapse de temps per a lucrar les gràcies inefables que els concedeix i obtenir de Déu les que proposa com a fins principals del Jubileu.

Digna resposta

Durant la revolució francesa, les religioses hospitalàries de Quartais havien protestat de viva veu i per escrit, contra les

profanacions sacrílegues dels invasors del convent. Una d'elles, a qui el comissari hauria volgut salvar, no havia posat encara el seu nom en la pàgina de protesta, pàgina per cert gloriosa i fatal per a les firmants. La religiosa s'acostà per a estampar la seva firma; «però, ciutadana, digué el comissari, no hi ha tinta en el tinter.» «Ciudadà, replicà la Germana, però hi ha sanc en les venes.» (Extracte dels Arxius de Luimper). Aprenguin d'aquesta heroïna els catòlics covarts, que tant solament per el respecte humà deixen de manifestarse com els exigeix la seva fe.

Progressos del catolicisme a Holanda

Segons les últimes estadístiques oficials, els progressos del catolicisme a Holanda són molt notables. Són els catòlics dos milions, o sia la tercera part de la població total i estan dividits en cinc diòcesis. Les parròquies són 1.184 amb 2.736 sacerdots. Progrés admirable en poc més de cent anys. En efecte, hi havia a Holanda en 1815, 673 parròquies amb 925 sacerdots; en 1910 hi havia 1014 parròquies i 2310 sacerdots. El número de seminaris regulars i seculars, a fins de 1923 eren 41 menors amb 4.793 alumnes, i 42 majors amb 1708 alumnes. No està menys florent la ensenyança pública catòlica. Hi ha 703 assils amb 71.889 nois; 159/ escoles primàries amb 283.509 escolars; 33 escoles secundàries amb 8.121 estudiants. A aquestes escoles hi haurien d'afegir'shi les tècniques, les comercials, les industrials i altres. Per a completar el quadro es deu comptar la Universitat Catòlica dels Països Baixos, inaugurada recentment a Nimega, i que té ja 150 estudiants. Però hi ha, ademés, moltíssims estudiants catòlics que assisteixen a altres universitats, on ensenyen bon nombre de professors catòlics.

Apuntes de Geografía general y de Europa

adaptados al programa que para esta asignatura rige en el Instituto de Palma.

Venta: en las librerías escolares

Cronica d'Inca

Poques notícies té que donar el Cronista aquesta setmana.

Les festes de l'estiu s'han acabades amb els seus comentaris de toros que entretenien la gent. No hi ha espectacles, ni futbol, sols la música toca els diumenges en sa tribuna original, i fins les funcions d'església, tant numeroses a Inca, en aquest temps fan una pausa fins a santmiquelada. La gent grossa, en obsequi a la senyora calor, com diria En Garcia Rover, és fuita, estivetjar a vorera de mar i la gent modesta també sempre que té lleguda. Pareix que la vida social està parada.

Dia 24.—A la església de les Gerònies hi ha festa de sant Bartomeu. Actua de celebrant el M. I. Sr. don Nadal Garau, Canononge, i predica son nebot, capellà de les Monjes, Mossèn Francesc.

—Els veinats del carrer de Sant Bartomeu fan una revivaia, ballant la revetla amb parelles infantivoles i amollen alguns globos.

Dia 18.—El cronista passa pel carrer del General Luque a on hi ha un pobre que toca bailables en son orga manubi. Algunes fadrinetes a un cantó de carrer ballen aferrades elles amb elles i no estan empagades tan grandolasses. Deu meu, a on hem arribat!

—En la crònica anterior diguerem que els compradors de bessó n'havien pagat a més car que no anava a la plaça per esser partides contractades. Aquesta setmana la truita s'és girada, els tres primers dies les cases compradores l'han pagat a 150 pessetes el quintà i en aquest preu en rebereu dels corradors bastant.

Avui matí en nostro mercat seguia a la mateixa tarifa, però tirant al capvespre pujava fins arribar a les 160 pessetes.

El blat ha tengut una alza. Una casa exportadora n'ha venuda una begonada a 25 pessetes la cortera.

Regiren al mercat els següents preus:

Bessó.	160 ptas. quintà
Blat.	25 » cortera
Xexa.	26 » »
Faves cuitoras	37 » »
id. de bestia	29 » »
Ordi	17'50 »
Civada	12 » »

EL SANT EVANGELI

de Nostre Senyor Jesucrist i els Fets dels Apòstols

Un volum de 582 planes, en octau i cobertes de cartó,

UNA PESSETA

Pròlec del difunt Sr. Bisbe de Vich, doctor Torras i Bages.—Notes explicatives.

IMPRESA DE CA-NOSTRA.

Flors de Roella

Aplec de poesies d'En **Miquel Durán Seurina**. Un volum escuradament imprès a vèries tintes, 3'50 ptes.

Les venen a **Inca**: establiment de l'autor, Murta 5.

A **Palma**: les principals llibreríes.

A **Barcelona**: Llibreríes, Verdguer, Rambla del Centre, 5; «La Hormiga de Oro», plaça de Santa Ana, 25; Casals, carrer del Pi, 5.

UEI!..

Hi ha venals els aumetjos propis per una botiga de queviures.

En aquesta imprenta informaran.

Tip. Duràn.—Inca.